

Kedves Testvérek!

„Én csak vízzel keresztelek, de jön majd, aki hatalmasabb nálam, aki Szentlélekkel fog keresztelni.” Érdemes újból és újból, szinte megszokott módon, rácsodálkoznunk arra, hogy Jézus, aki bűn nélkül van, mégiscsak lemegy a Jordán folyóhoz, és mégiscsak megkeresztelkedik, alá merítkezik. Miközben tudjuk azt, hogy Keresztelő János keresztsége a bűnök bocsánatára vonatkozik. A víz jelkép, aki ott átéli annak a tisztító erejét, átélheti azt, hogy Isten kész a megbocsájtásra, az ember pedig meg tud újulni. Tehát az, hogy Jézus alá merítkezik a Jordán folyóban, mondhatnánk azt, bizonyos értelemben szinte érthetetlen vagy értelmetlen abból a szempontból, hogy „Minek ő neki alá merítkezni a folyóba, mikor nincsen bűne?” Milyen érdekes, hogy a Mennyei Atya erre pont azt mondja: „Szeretett fiam vagy, kedvemem találok benned.” De hát nincs bűne, és mégis lemegy a Jordánhoz, és mégis alá merítkezik. Arról szeretnék beszélni most tehát, hogy melyek azok a lehetőségek, amelyeket mi is használhatnánk. Lemenjünk a Jordán folyóhoz. Miközben – természetesen mondanánk: „Miért mennék le? Ez értelmetlen, felesleges. Hát énnekem mi keresnivalóm lenne ott a Jordán folyónál, hogy alá merítkezzek?”

Sokszor megkísért bennünket a gondolat, hogy „Én azért elég igaz vagyok, vagy jó, vagy rendes vagyok, vagy tisztességes. Miért mennék én oda megkeresztelkedni, alá merítkezni a Jordán folyóban?” Nekem nem mindegy, hogy kikhez tartozom, hát én az igazakhoz tartozom. Ebben megvan a saját döntésem is, az igazakhoz tartozom. Hát, ha én az igazakhoz tartozom, hát akkor én is igaz vagyok, nem?” Kétségkívül az igényességünknek a jele az, hogy az igazakhoz akarunk tartozni, a jókhoz akarunk tartozni. Akár még így is merném mondani, a szentségre, életszentségre törekvőkhöz akarunk tartozni. De pusztán az által, hogy bárki azt mondja, hogy „Én az igazakhoz tartozom.” Még nem biztos, hogy igaz vagyok, csak az igazakhoz tartozom. Az egy külön föladata, küldetése az embernek, hogy egyrészt tartozunk az igazakhoz, másrészt, hogy olyan értelemben tartozunk az igazakhoz, hogy mi magunk igazzá legyünk. Mi magunk jók legyünk, hogy mi magunk emberségessé váljunk. Tehát az ember pusztán az által nem lesz igazzá, hogy úgy éli át, és azt merheti mondani, hogy „Én az igazakhoz tartozom, a jókhoz tartozom, a rendesekhez tartozom.”

A következő gondolat ennek a továbbvitele. Az ember arra is képes, akármilyen megrendítően hangzik, hogy azt mondjuk, hogy miután mi az igazakhoz tartozunk, ennek két következménye van. Az egyik, hogy miután mi igazak vagyunk, ezért tulajdonképpen mi egyre több mindent engedhetünk meg magunknak. Nem? Hát mi vagyunk az igazak. Hát, ha mi vagyunk a jók, az igazak, a rendesek, hát akkor mi szinte már gátlástalanul akármit is megengedhetünk magunknak, hiszen mi az igazakhoz tartozunk. A második, másik fele ennek a téveszmének: ha az igaz voltunk abból fakad, hogy az igazakhoz tartozunk, akkor nem csak egyre gátlástalanabbak lehetünk abban, hogy akkor bármit megtehetünk másokkal. Hanem akkor megtehetjük azt, hogy nem az egyéni életszentségre törekszünk, hanem arra, hogy magunkat minél inkább igaznak tartsuk, és másokat minél inkább rossznak. Minél inkább be tudjuk bizonyítani magunk előtt, hogy mi vagyunk a jók, az igazak, a rendesek, és minél inkább be tudjuk bizonyítani magunk előtt, hogy mások a rosszak, hamisak, tévesek és bűnösök, kártékonyak és ártalmasak, annál inkább lehetünk gátlástalanok, és annál inkább tehetünk meg bármit azokkal, akikre azt mondjuk, hogy ők nem igazak, vagy nem jók, vagy nem rendesek.

Akkor ez tulajdonképpen, nagyon egyszerűen azt is jelenti, amint tudjuk, hogy ezt jelenti; eddigi ismereteink alapján kimondhatjuk azt, hogy csoportok nem üdvözülnek. Nem létezik kollektív bűnösség, és nem létezik kollektív üdvösség sem. Nincs olyan, hogy egy csoport üdvözül, és ezért nekünk elég ahhoz a csoporthoz tartozni. Minden ismeretünk azt

mondatja velünk, hogy egyes emberek üdvözülnek, személyek üdvözülnek, nem pedig csoportok, közösségek, intézmények – és folytathatnám a sort –, hanem az egyes ember, a személy az, aki üdvözül.

Az ember, aki személyesen eldöntötte azt, hogy igaz akar lenni, ehhez az igaz voltához az embernek hozzá tartozik az, hogy be tudja ismerni, hogyha valamit rosszul csinált. És ez az igaz voltunknak részévé válik, hogy az ember, mert ember, aki törekszik arra, hogy igaz legyen, az igaz voltunk része annak a beismerése, hogy valamit elrontottunk. Szeretnénk jók, lenni? Annak, hogy jók vagyunk, annak része, hogy beismerjük, és elismerjük, hogy tévedtünk, vagy tévedhetünk dolgokban, és ez meg is történik, és meg is történt, és ez a jóságunknak részévé válik. Szeretnénk teljes életet élni? Akkor a teljes életnek része, hogy elismerjük és beismerjük, hogy tökéletlenek vagyunk, és mindig is azok leszünk, és mindig azok maradunk, és ennek nap-nap után tanújeleit adjuk. Vágyunk az életszentségre, és megtesszük érte, amit lehet?

Az életszentségnek pedig része, hogy folyton-folyvást beismerjük, hogy követünk el bűnöket, és ez az életszentségnek része. Azért akartam elmondani ezt, hogy az igaz ember, a jó ember, a teljességre törekvő ember, vagy a szent ember, hogy az nem szemben van azzal, hogy ő gyarló, hogy bűnös, hogy téved, hogy néha rosszat tesz. Nem szemben van vele, hanem az ember, aki törekszik erre, hogy jó legyen, és igaz, és szent, és tökéletes, hogy mindannak része annak beismerése, hogy ez milyen töredékesen megy nekünk.

Mi az, ami miatt nem szívesen megyünk ki a Jordán folyóhoz? Tudjuk azt, hogy nem csak egyes emberként élünk ebben a világban, hanem – ahogy erről beszéltünk – ott van a társas természetünk. A társas természetünk alapján tartozunk csoportokhoz, közösségekhez, intézményekhez, felekezetekhez, vallási közösségekhez. Igen ám, de mi a tapasztalatunk? Hadd mondjam a pozitív részt! Ugye, így szoktuk mondani: „Az egész több, mint a részek összege.” Hát ezt..., ez alap kijelentésünk. Nagyon egyszerűen szólva, egyes emberként nagyon sok mindent nem tudunk megtenni, de ha összefogunk, és együtt csináljuk, és együttműködünk, akkor együtt olyasmire is képesek vagyunk, amire külön-külön bárhogyan is megerőltetjük magunkat, sose leszünk képesek. Ezért mondja így a szakirodalom, hogy az egész több a részek összegénél. Mert ha a részek összeállnak egy egységgé, egy közösséggé, egy intézménnyé, akkor abból valami többlet jó fog származni. Nem ugyanaz, amikor látunk mesterembereket külön-külön, meg amikor ezek a mesteremberek összejönnek, és együttműködnek, és egymással kooperálva egyszer csak fölépítik a házunkat. Azt látjuk, külön-külön egyikből se született volna ez meg, meg belőlünk se, de így együtt igen.

Ezért nagyon érdemes volna megfontolnunk azt, hogy érdemes nekünk lemenni a Jordán folyóhoz mindannak rossznak okán, amit lehet, hogy nem személyesen mi követtünk el, de valamiféle felelősségünk van benne azért, mert annak a családnak, közösségnek, intézménynek, cégnek, akárminek, élő rendszernek a tagja vagyok. Nem én követtem el, de annak a rendszernek tagja vagyok. Tudjuk azt, hogy az élő rendszerek az emberiségtől mondjuk a baráti társaságig, vagy a családig tudnak úgy működni, hogy abban a struktúrák olyanok, hogy segítik az életszentséget, és tudnak úgy működni az élő rendszerek, hogy azok abba az irányba hatnak, hogy ott sokkal nagyobb esélye legyen annak, hogy bűnöket kövessünk el, vagy hogy nagyon nehéz legyen nem bűnöket elkövetni.

Ezért tehát a felelősségünk sokkal árnyaltabb és átfogóbb, mint ahogyan azt szoktuk gondolni. És amikor Jézus lemegy a Jordán folyó. Olyan szépségesen megrendítő, ahogyan mi hangzik el? Ott, a mennyből egyszer csak elhangzik ez a szó, hogy: „Te a szeretett fiam vagy, kedvemet találom benned.”